

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

SPREMLJANJE ZUNAJBOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV (SZBO - SKUP)

Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov o
zunajbolnišničnih obravnavah – skupni del (SZBO_SKUP),
v 1.5

Ljubljana, november 2024

Zgodovina verzij

Datum	Verzija	Opis spremembe	Avtor spremembe
November 2019 – oktober 2021	dv1.3	Po pilotni izvedbi Odstranitev podatkov o dojenju. Vsebinski sklop se priključi vsebinskemu področju OTML. Odstranitev podatkov o poškodbah in zastrupitvah. Podatki o poškodbah in zastrupitvah so opisani v samostojnih metodoloških navodilih MN POZA. Podatek 24. Ura prihoda se ne poroča. Dopolnitev navodil pri podatku 9. Spremenjeno pojasnilo pri Dinamiki poročanja. Nova verzija šifrantov VZD, VZS, Vrste listin.	Delovna skupina SZBO
April 2022	1.0	Nacionalna uvedba. Velja za sprejem podatkov za leto 2023. Vključitev nekaterih VZD šifer v spremljanje SZBO: 250-253 in VZD 512 in 549. Spremenjena spletna povezava pri prilogi 2. Dopolnjen glavni naslov dokumenta.	Delovna skupina SZBO
December 2022	1.1	Nova 11 verzija avstralske modifikacije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene s pripadajočim šifrantom oz. MKB-10-AM verzija 11 (v veljavi od 1.1.2023) pri podatkih 26, 27 in 28. Nova verzija šifranta držav sveta in drugih ozemelj (19, 21).	Delovna skupina SZBO
Marec 2023	1.2	Dopolnjena definicija stika. Nova verzija šifranta VZD. Spremenjena tabela sprožilcev zaradi dopisa VZD šifer pri POZA2 (VZD 302064, 302067 in 327065). Dopolnjeno navodilo in obveznost podatka Razlog obravnave (12). Spremenjeno navodilo pri podatku 30 (dovoljena tudi vrednost 10), pri podatku 26, 27 in 28 (omejitev vpisa diagnoz pri vseh VZD 512 in VZD 327 061).	Delovna skupina SZBO
Julij 2023	1.3	Sprememba priloge 1- Tabela 1: Pripisana pripomba 1. Popravljen navodilo pri podatku Razlog obravnave (12).	Delovna skupina SZBO
November 2023	1.4	Velja za sprejem podatkov za leto 2024. Spremenjena dinamika poročanja. Spremenjena Priloga 1- Tabela 1: VZD: POZA 1, PZVO (glej prilogo 1) Dopolnjene definicije pri poglavju Definicije konceptov: Nosilec stika, Diagnoza Spremenjena tabela sprožilcev. Razširitev polj pri podatku 5 Sprememba šifranta pri podatku 14 Spremenjeno ime podatka 8. Spremenjena definicija pri podatkih 8, Spremenjeno navodilo pri podatkih 8, 14, 20 in 26. Sprememba obveznosti: pri podatku 24. Dopolnjena priloga 4. Spremembe v prilogi 3. Priloga 9: Uskladitev VZD z MN SZBO_POZA	Delovna skupina SZBO
Oktober 2024	1.5	Velja za sprejem podatkov za leto 2025 S 1.1.2025 se preide na 0% napak v paketu, prej 1%. Sprememba šifranta VZD na 1 ravni.	Delovna skupina SZBO

		Zaradi enotnega razumevanje spremembe v definicijah konceptov nosilec stika in stik. Dopolnitev dodatnega pojasnila pri podatkih: 8, 11, 15, 26, 27, 28 in 29. Dodatna kontrola 25 nosilec stika po vsebinskih področjih.	
--	--	---	--

Pripravili:

(razvrstitev po abecednem vrstnem redu)

Poldka Butinar
Petra Nadrag
Vili Prodan
Rade Pribaković Brinovec
Edita Rozina
Jana Trdič
Tina Zupanič

Zaščita dokumenta

© 2024 NIJZ

Vse pravice pridržane. Reprodukija po delih ali v celoti na kakršenkoli način in v kateremkoli mediju ni dovoljena brez pisnega dovoljenja avtorja. Kršitve se sankcionirajo v skladu z avtorsko pravno in kazensko zakonodajo.

Vsebina

UVOD.....	5
NAMEN DOKUMENTA IN OMEJITVE	6
DINAMIKA POROČANJA.....	7
POVZETEK POMEMBNIH SPREMEMB.....	7
Leto 2023 v.1.1	8
Leto 2023 v.1.2	8
Leto 2023 v.1.3	9
Leto 2024 v.1.4	9
Leto 2025 v.1.5	9
BELEŽENJE PODATKOV V ZBIRKI ZUNAJBOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV	10
PRIPRAVA IN PRENOS PODATKOV.....	10
SPLETNA APLIKACIJA eSZBO	11
POGOJI IN POSEBNOSTI PRI BELEŽENJU PODATKOV.....	13
Sprožilci za posamezno vsebinsko področje SZBO	13
DEFINICIJE KONCEPTOV.....	13
DEFINICIJE IN OPIS PODATKOV	18
Skupni del.....	19
Podatki o paketu	19
Identifikator obravnave.....	21
Podatki o izvajalcu.....	21
O obravnavi	23
Podatki o pacientu.....	24
Časovna opredelitev.....	28
Podatki o nosilcu stika.....	29
Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev.....	30
Podatki o listinah.....	32
PRILOGA 1: TABELA 1 – SPROŽILCI SZBO.....	34
PRILOGA 2: SEZNAM ŠIFRANTOV	34
PRILOGA 3: SEZNAM VZS-jev VEZANIH NA PATRONAŽNO OBRAVNAVNO POSAMEZNIKA	34
PRILOGA 4: VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV, KI NISO VEZANE NA POSAMEZNIKA	34
PRILOGA 5: INFORMATIVNA STRUKTURA ZAPISA PODATKOV ZA POROČANJE.....	34
PRILOGA 6: PRIMERJAVA PODATKOV IN ŠIFRANTOV	36
PRILOGA 7: SZBO OPREDELITEV OBVEZNEGA VNOSA PODATKOV	37
PRILOGA 8: SPECIFIKACIJE PREVERJANJA PODATKOV PREKO APLIKACIJE eSZBO.....	37
PRILOGA 9: POVEZANOST ŠIFRANTA VZD IN VSEBINSKIH PODROČIJ	37

Slovarček kratic

EIM	Enotni informacijski model oz. Enotne definicije ključnih pojmov v zdravstvu (Uradni list RS, št. 40/14)
eSZBO	Aplikacija za elektronsko poročanje podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah (SZBO)
KZZ	Kartica zdravstvenega zavarovanja
MKB-10-AM	Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodstvenih zdravstvenih problemov za statistične namene, Avstralska modifikacija, verzijo 11
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
OE	Območna enota
RIZDDZ	Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ)
SBO	Spremljanje bolnišničnih obravnav
SZBO	Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav
VZD	Vrsta zdravstvene dejavnosti
VZS	Vrste zdravstvenih storitev
ZPacP	Zakon o pacientovih pravicah (Uradni list RS)
ZUBSTAT	Program za obdelavo in sistem poročanja podatkov zunajbolnišnične zdravstvene statistike (Poročila o obiskih in napatitvah, Poročila o boleznih in stanjih, Poročila o kadrih in urah)
ZZPPZ	Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/2000)
ZZS	Zdravniška zbornica Slovenije
ZZZS	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
XSD shema	Shema (s končnico .xsd), ki določa strukturo in vsebino XML paketa za posamezno vsebinsko področje
XML paket, datoteka	Paket, datoteka podatkov v obliki XML, ki jo izvajalec poroča glede na shemo XSD preko aplikacije eSZBO

V dokumentu uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

UVOD

Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (UL 65/2000 s spremembami in dopolnitvami) (v nadaljevanju ZZPPZ) nalaga vsem izvajalcem zdravstvene dejavnosti obveznost poročanja vseh podatkov, opredeljenih v posameznih zbirkah iz priloge zakona. Namen zbiranja podatkov je spremljanje zdravja ter zdravstvenega in zobozdravstvenega varstva vseh skupin prebivalstva z namenom načrtovanja in upravljanja sistema zdravstvenega varstva, vključno s statističnim in raziskovalnim namenom.

Dosedanji način vodenja podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah sega v sredino 90-tih let prejšnjega stoletja. Zbrani podatki ne obsegajo celotnega nabora podatkov opredeljenih v prilogi ZZPPZ za področje zunajbolnišničnih obravnav in ne omogočajo pridobivanja vseh informacij, potrebnih za spremljanje in upravljanje sistema zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji.

Vzpostavitev informacijskega sistema eSZBO za namen poročanja zunajbolnišničnih obravnav prinaša široko bazo podatkov, potrebnih za upravljanje sistema zdravstvenega varstva. Vir zanje bodo podatki, ki nastajajo ob izvajanju zdravstvenih storitev in so že zajeti v interne informacijske sisteme izvajalcev zdravstvene dejavnosti.

Uvedba Spremljanja zunajbolnišničnih obravnav (SZBO) predstavlja prenovu in poenotenje metodoloških navodil ter posodobitev zbiranja in shranjevanja podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah. Z uvedbo SZBO bomo preko sistema eSZBO zbirali podatke, ki so v ZZPPZ opredeljeni v:

- NIJZ 2 Evidenca osnovnega zdravstvenega varstva,
- NIJZ 2.1 Evidenca preventivnega zdravstvenega varstva odrasli,
- NIJZ 2.2 Evidenca preventivnega zdravstvenega varstva otrok, starih 0-6 let, (spremljamo samo stike in podatke o diagnozah ter opravljenih storitvah)
- NIJZ 2.3 Evidenca preventivnega zdravstvenega varstva šolskih otrok in mladine, (spremljamo samo stike in podatke o diagnozah ter opravljenih storitvah)
- NIJZ 2.4 Evidenca preventivnega zdravstvenega varstva žensk, (bolj podrobno se spremlja samo nosečnico, pri ostalih samo stike in podatke o diagnozah ter opravljenih storitvah)
- NIJZ 6 Evidenca patronažne zdravstvene nege,
- NIJZ 7 Evidenca o boleznih in stanjih ugotovljenih v specialistično ambulantni dejavnosti,
- NIJZ 19 Fetalne smrti do 28. tedna nosečnosti,
- NIJZ 60 Evidenca zdravstvenovzgojnega dela.

Po uspešni nacionalni implementaciji bodo v celoten sistem vpeljane še naslednje zbirke podatkov, ki so v ZZPPZ opredeljene kot:

- NIJZ 15 Evidenca o ambulantni in bolnišnični fizikalni medicini in rehabilitaciji bolnikov (podatki, ki se nanašajo na ambulantno fizikalno medicino in rehabilitacijo),
- NIJZ 54 Evidenca o delu zobne ordinacije,
- NIJZ 55 Evidenca o rezultatih preventivnih pregledov zob in ustne votline.

Najpomembnejša in hkrati največja novost, ki jo prinaša uvedba sistema eSZBO, v primerjavi z sistemom ZUBSTAT, je spremljanje podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah na ravni posameznega stika pacienta z nosilcem stika v zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti.

NAMEN DOKUMENTA IN OMEJITVE

Namen dokumenta je opredeliti:

- koncepte spremljanja zunajbolnišničnih obravnav,
- nabor podatkov z imenom podatka, zalogo vrednosti in formatom, s spremljajočimi definicijami in navodili za uporabo,
- kontrole podatkov – podrobnejša navodila so zavedena v dokumentu [Specifikacije preverjanja podatkov SZBO](#),
- obveznost poročanja – podrobnejša navodila so zavedena v dokumentu [Opredelitev obveznega vnosa podatkov](#),
- strukturo zapisa podatkov,
- način prenosa podatkov.

Metodološka navodila za spremljanje zunajbolnišničnih obravnav – skupni del (SZBO_SKUP) so namenjena **vsem izvajalcem** ne glede na tip plačnika ali vir plačila zdravstvenih storitev v:

- splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti (šifra R86.210 po Standardni klasifikaciji dejavnosti – SKD),
- specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti¹ (R86.220) in
- Centrih za duševno zdravje otrok in mladostnikov (VZD 355 057), Ambulantnim obravnavam v okviru centrov za duševno zdravje odraslih (VZD 355 058), Skupnostnim psihiatričnim obravnavam v okviru centrov za duševno zdravje odraslih (VZD 355 059), Dispanzerjih za mentalno zdravje (VZD 512 032),
- Klinični psihologiji (VZD 549) in
- Oralna kirurgija v zobozdravstveni dejavnosti (VZD 442).

Izjeme, ki jim ni potrebno poročati v SZBO_SKUP:

- 1) Zdravniki (psihiatri) v VZD 230 Psihija v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti prijavljenih v Domovih starejših občanov (DSO), ki opravljajo konzularne preglede.

Opomba: Sprememba VZD 512 057, 058, 059 v VZD 355 057, 058 in 059.

Nosilec stika v SZBO_SKUP je praviloma zdravnik ali doktor dentalne medicine razen v spodnjih izjemah, kjer je to lahko v:

- VZD 302 001 tudi farmacevtski svetovalec v splošni ambulantni družinske medicine;
- VZD 302 068 tudi specializanti v splošni ambulanti specializanta
- VZD 327 061 tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v razvojni ambulanti z vključenim centrom za zgodnjo obravnavo;
- *VZD **355 057, 355 058, 355 059** tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v centrih za duševno zdravje;
- VZD 512 032 zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v dejavnosti psihologije
- VZD 549 xxx zdravstveni delavec v dejavnosti klinične psihologije.

*Opomba: Sprememba VZD zaradi nove klasifikacije Nomenclature of Economic Activities NACE Rev.2.1.

¹ Za vključitev VZD v specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti glej Prilogo 9.

DINAMIKA POROČANJA

Preko aplikacije eSZBO poročevalci oddajo mesečne pakete v skladu z veljavnimi metodološkimi navodili za veljavno leto.

Sprejem paketov podatkov za vsebinsko področje SZBO_SKUP preko aplikacije eSZBO bo potekal vsake 3 mesece. Začetek sprejemanja podatkov bo v 3. tednu 4., 7., 10., in 1. meseca za prejšnje 3-mesečje:

- januar, februar, marec – 3. teden v aprilu;
- april, maj, junij – 3. teden julija;
- julij, avgust, september – 3. teden v oktobru;
- oktober, november, december – 3. teden v januarju prihodnjega leta.

Podatke SZBO_SKUP se pošlje preko spletne aplikacije eSZBO: <https://eszbo.ezdrav.si/eSZBO/app>. Navodila za uporabo aplikacije eSZBO so dostopna znotraj aplikacije in na [spletni strani SZBO](#).

Celotno metodološko gradivo o spremljanju zunajbolnišničnih obravnav je dostopno na NIJZ spletni strani [Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav \(SZBO\)](#).

Vsa morebitna vsebinska vprašanja in vprašanja v povezavi s pošiljanjem podatkov preko aplikacije eSZBO lahko posredujete na elektronski naslov skrbnika zbirke podatkov na območni enoti NIJZ.

Za vse izvajalce, ki nimajo ustreznih zalednih sistemov za poročanje podatkov SZBO_SKUP v aplikacijo eSZBO, je na spletni strani [SZBO_SKUP](#) odložena predloga za vnos podatkov SZBO_SKUP in navodila za uporabo.

POVZETEK POMEMBNIH SPREMEMB

Najobsežnejša sprememba ki jo prinaša uvedba spremljanja zunajbolnišničnih obravnav (SZBO), je spremljanje podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah na ravni posameznega stika pacienta z izvajalcem zdravstvene dejavnosti in uvedba novega enotnega sistema za poročanje (aplikacija) o zunajbolnišničnih obravnavah (eSZBO).

Dosedanji podatki o zunajbolnišničnih obravnavah (ZUBSTAT) so bili delno agregirani in so sporočali zgolj število obiskov in število obravnavanih pacientov za posamezno vrsto obiska in za posamezno diagnozo bolezni ali stanja, razdeljenih po spolu in starosti. Podatki so bili pri izvajalcu razdeljeni v tri ločene datoteke o Obiskih in napotitvah, Boleznih in stanjih ter Kadrih in urah ter poslani na OE NIJZ - NIJZ.

Z novim sistemom spremljanja podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah (SZBO) smo poenotili tudi nekatere šifrante, ki so bili usklajeni s sistemom spremljanja bolnišničnih obravnav (SBO) in državnimi standardi. V skladu z Odredbo o določitvi enotne definicije ključnih pojmov v zdravstvu (Uradni list RS, št 40/2014) smo zagotovili enotnost sistema vodenja zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva ter oblikovanje in vodenje zbirk podatkov, ki so skupni za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Do sedaj smo v sistemu zunajbolnišničnih obravnav (ZUBSTAT) govorili o t.i. obiskih. S prenovo spremljanja zunajbolnišničnih obravnav (SZBO) na ravni posameznika vpeljujemo pojem stik. Stik lahko splošno definiramo kot neprekinjeno obravnavo, v kateri izvajalec zagotavlja zdravstvene storitve pacientu v splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v zobozdravstveni dejavnosti in v drugih dejavnostih za zdravje (zdravstvena nega, patronažna dejavnost, fizioterapija, zobotehnika, ...).

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO.

Z uvedbo novega sistema za poročanje zunajbolnišničnih obravnav smo ukinili šifrant Šifrant vrst obiskov in za opis in klasificiranje zdravstvenih storitev uporabili šifrant **Vrst zdravstvenih storitev (VZS)**.

Za opis in klasificiranje zdravstvene dejavnosti uporabljamo šifrant **Vrst zdravstvene dejavnosti (VZD)**. V sistemu SZBO stike spremljamo na 1. ravni (vrsta) in 2. ravni (podvrsta) šifranta VZD.

Primer: v dejavnosti Pediatrije v splošni zunajbolnišnični dejavnosti (VZD 327) spremljamo stike v VZD 327009 (otroški in šolski dispanzer kurativa), v VZD 327011 (otroški in šolski dispanzer preventiva) in v VZD 327014 (razvojne ambulante) itd.

Nacionalni inštitut za javno zdravje je z 10. 10. 2016 vzpostavil prenovljeno Evidenco gibanja zdravstvenih delavcev in mreže zdravstvenih zavodov z novim imenom aplikativne rešitve **Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ)**. Ta zbirka podatkov je pred tem delovala pod imenom BPI – baza podatkov izvajalcev.

Leto 2023 v.1.1

Nova 11 verzija avstralske modifikacije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene s pripadajočim šifrantom oz. MKB-10-AM verzija 11 (v veljavi od 1.1.2023) pri podatkih 26, 27 in 28.

Vsebinski popravki pri definicijah konceptov:

- Nova verzija šifranta držav sveta in drugih ozemelj (19, 21).

Leto 2023 v.1.2

Dopolnjena definicija stika.

Nova verzija šifranta VZD. Spremenjena tabela sprožilcev Priloga 1, dopis novih VZD pri POZA2 (302064, 302067 in 327065).

Dopolnjeno navodilo in spremenjena obveznost pri podatku Razlog obravnave (12).

Spremenjeno navodilo pri podatku Izdane listine (30), sedaj je dovoljena tudi vrednost 10.

Spremenjeno navodilo pri podatku 26, 27 in 28 in sicer omejitev vpisa diagnoz pri vseh VZD 512 in VZD 327 061.

Leto 2023 v.1.3

Spremenjena tabela sprožilcev pri POZA 2, sedaj vpis VZD na prvi ravni (302xxx, 306xxx, 327xxx, 338xxx).

Popravljen navodilo pri podatku Razlog obravnave (12).

Leto 2024 v.1.4

Za sprejem podatkov za leto 2024.

- Spremenjena dinamika poročanja (četletno).
- Dopolnjene definicije pri poglavju Definicije konceptov: Nosilec stika, Diagnoza
- Spremenjena tabela sprožilcev Priloge 1, uskladitev z MN POZA in PZVO.
- Razširitev vpisnih polj pri podatku Število zapisov (5) in spremenjena ubeseditvev definicije in navodila – ni vsebinskih sprememb.
- Sprememba podatka ID obravnave v ID stika (8), spremenjena definicija in navodila.
- Sprememba šifrant in navodila pri podatku Tip plačnika za večinski del stroškov (podatek 14).
- Dopolnjeno navodilo glede neznane občine pri podatku Občina običajnega prebivlišča (podatek 20).
- Sprememba v poročanju pri podatku Ura prihoda (24), prej se podatek ni poročal.
- Dopolnjeno navodilo pri podatku Diagnoza (26).
- Dopolnjena priloga 4 z VZS 3301 Farmaceutsko svetovanje.
- Dopolnjena priloga 3 storitve vezane na Patronažno zdravstveno varstvo (novi šifri 3302 in 3303 ter ukinjeni 2808P in 2808K).
- Priloga 9: Uskladitev VZD z MN SZBO_POZA

Leto 2025 v.1.5

Za sprejem podatkov za leto 2025.

S 1.1.2025 stopi v veljavo nova Standardna klasifikacija dejavnosti SKD 2025, sprememba je nastala zaradi nove klasifikacije NACE Rev.2.1. Posledično se zaradi tega spremeni tudi klasifikacija VZD. Nova verzija šifrant je dostopna na strani: [Šifrant vrst zdravstvene dejavnosti \(VZD\)](#).

Max delež napak v paketu:

- s 1.1.2025 se ne tolerira nobenih napak v paketih SZBO_SKUP, prej 1% napak

Vključitev izvajalcev iz dejavnosti Oralne kirurgije v zobozdravstveni dejavnosti (VZD 442) v poročanje preko sistema eSZBO. Na spletni strani [SZBO_SKUP](#) je za vse izvajalce VZD 442, ki nimajo ustreznih zalednih sistemov za poročanje podatkov SZBO_SKUP v aplikacijo eSZBO, odložena predloga za vnos podatkov SZBO_SKUP in navodila za uporabo.

V metodoloških navodilih so nastale mnoge spremembe zaradi težnje po enotnem razumevanju definicij in navodil pri podatkih, s poudarkom, da se sama vsebina zaradi tega ne spremeni.

Definicije konceptov:

- Nosilec stika
- Stik.

Podatki:

- 8. ID stika – navodilo in dodano dodatno pojasnilo
- 11. VZD – dodano besedilo o zasebnikih pri navodilu
- 15. EMŠO – dopisano pojasnilo o nadomestnem EMŠO s primerom
- 19 in 21. Država stalnega bivališča in Državljanstvo – Sprememba v angleškem nazivu pri eni izmed držav v šifrantu ISO 3166. Pri šifrantu držav pri podatku Država stalnega prebivališča in podatku Državljanstvo (podatka 19 in 21) ni sprememb.
- 26. Diagnoza - dodan VZD, kjer se podatek ne poroča
- 27. Zunanji vzrok poškodbe in zastrupitve: dopisani ključni pojmi za enotno razumevanje navodil
- 28. Kronična bolezen, diagnoza – dodatni pripis o kronični bolezni za enotno razumevanje ter dodan VZD, kjer se podatek ne poroča.
- 29. Vrste zdravstvenih storitev - dopisano navodilo glede beleženja diagnostičnega in terapevtskega postopka ob prvem kurativnem pregledu.

Kontrole:

- 25. Nosilec stika – dodana kontrola Nosilec stika po vsebinskih področjih.

BELEŽENJE PODATKOV V ZBIRKI ZUNAJBOLNIŠNIČNIH OBRAVNAV

PRIPRAVA IN PRENOS PODATKOV

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO. Ob stiku pacienta z nosilcem stika se zabeleži vse zahtevane podatke, skladno z ustreznimi Metodološkimi navodili za vsebinsko področje (gl. [Priloga 1](#)). Nekatere vnaprej opredeljene kode diagnoz ali šifre vrst zdravstvenih storitev (VZS) ali šifre vrst zdravstvene dejavnosti (VZD) ali šifre izdanih listin predstavljajo sprožilec za dodatne zahtevane podatke (t.i. repki; gl. [Priloga 1](#)) na posameznih vsebinskih področjih SZBO.

V metodoloških navodilih so opredeljeni pogoji za [začetek oz. zaključek stika](#). Stik ima enoličen identifikator (ID stika).

Za posredovanje podatkov na državno raven je v metodoloških navodilih za določena vsebinska področja definiran specifičen zapis podatkov ([Priloga 5](#): Struktura zapisa podatkov), ki je načeloma sestavljen iz t.i. skupnega dela in pripadajočih repkov.

Vse stike, ki so vezani na posameznika (TIP DOGODKA =1) in katerih ne moremo uvrstiti v vsebinska področja POZA, NOST, FTSM, PATR, PZVO, ZVCT se poročajo po XSD shemi SKUP.xsd.

Stiki iz vsebinskih področij POZA, NOST, FTSM, PZVO, PATR in ZVCT se poročajo po zato predvideni XSD shemi za vsebinsko področje (gl. [Priloga 1: Tabela1](#)). V teh primerih je poročevalska XSD shema npr. SZBO POZA sestavljena iz podatkov SKUPNEGA DELA (od 1.-31. podatka, kot v SZBO SKUP) in podatkov iz VSEBINSKEGA PODROČJA (dodanih podatkov iz repka od številke 35. naprej).

Kot pomoč pri poročanju zunajbolnišničnih podatkov na nacionalno raven služi [Priloga 9](#) povezovalni šifrant med Šifrantom Vrste zdravstvenih dejavnosti (VZD - 1. Raven) in šifrantom Vsebinska področja

SZBO. Za pravilno izbiro pri beleženju in poročanju je potrebno hkrati s [Priloga 9](#) upoštevati tudi [Prilogo 1-Tabela 1](#) (Tabela sprožilcev), ki natančneje določi pogoje, po kateri XSD shemi se poroča posamezen stik.

Primer poročanja: V Splošni in družinski medicini se lahko glede na posamezno obravnavo poroča po eni izmed različnih XSD shem (SKUP, PZVO) odvisno od vsebine obravnave. Po kateri od teh XSD shem se posamezen stik poroča je odvisno od zabeleženih podatkov, ki so definirani v [Prilogi 1-Tabela 1](#): pri tipu dogodka, vrsti zdravstvene dejavnosti, vsebini obravnave (ZZZS, šifrant 12), postopku oziroma storitvi VZS in zabeleženi diagnozi MKB-10-AM (verzija 11) in za poškodbe in zastrupitve še po podatku razlog obravnave.

Tako ni potrebno na primer pri stiku z osebnim zdravnikom zaradi poškodbe poročati dveh zapisov, enega po XSD shemi SZBO_SKUP in drugega po SZBO_POZA, temveč se poroča na NIJZ samo en zapis glede na podatek razlog obravnave. Po XSD shemi SZBO_POZA, če je podatek razlog obravnave 2, 4 ali 5 in po shemi SZBO_SKUP, če je razlog 1 ali 3.

Od posameznega obravnavanega primera je torej odvisno koliko dodatnih podatkov bo potrebno izpolniti pri posameznem stiku v zalednem sistemu izvajalca. Kolikor se v določenem primeru izpolni več različnih podatkov, ki so vezana na različna vsebinska področja (NOST in POZA), po toliko različnih XSD shemah se obravnavan stik poroča. V primeru, da se zgodi primer, kjer je potrebno po sprožilcih izpolniti več različnih dodatnih podatkov – repkov, je potrebno takšne stike poročati po različnih XSD shemah glede na Prilogo 1: Tabela sprožilcev, vendar mora biti v tem primeru podatek ID stika enak.

Za vsebinsko področje Vzgoje za zdravje skupin (SZBO_VZSK) je značilno, da podatki zaradi svojevrstnosti ne vsebujejo podatkov iz skupnega dela, temveč je XSD shema prilagojena vsebini vsebinskega področja SZBO_VZSK.

SPLETNA APLIKACIJA eSZBO

[Spletna aplikacija eSZBO](#) je sodobno informacijsko orodje za varno in nadzorovano pošiljanje, sprejem in obdelavo podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah. Sestavljena je iz spletne aplikacije za prenos podatkov in administratorske aplikacije.

Aplikacija eSZBO za prenose vsebuje naslednje funkcije:

- paket podatkov (prenos podatkov),
- pregled prenosov (pregled prenosov – izbor po različnih kriterijih, kot so poročevalec, leto, mesec, status, vsebinsko področje),
- izpisi (izpisi števila stikov, števila storitev in števila diagnoz po različnih kriterijih),
- vsebinski center (uporabniška navodila, opis aplikacije eSZBO in metodološka navodila),
- Help Desk (center za pomoč in prijavo napak) in odjavo/prijavo iz/v aplikacijo.
- Administratorska aplikacija eSZBO vsebuje funkcije za nadzor in upravljanje uporabnikov in same aplikacije ter funkcije za nadaljno obdelavo prenešenih podatkov.

Za komunikacijo in dostop do teh aplikacij ter prenešenih podatkov se uporabljajo spletna digitalna potrdila (s katerimi se preverja upravičenost dostopanja) in zNET omrežje. Pooblaščen osebo za

pošiljanje podatkov mora v zdravstvenem zavodu pooblastiti direktor zavoda ali druga za to pooblaščen oseba pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Podatki se pripravijo za prenos v obliki predpisanih XML-datotek z izvozom podatkov iz aplikacij ali informacijskih sistemov pri izvajalcih zdravstvenih dejavnosti.

Pooblaščen oseba za pošiljanje podatkov prenese te lokalno shranjene XML-datoteke z aplikacijo eSZBO za prenose. Ta aplikacija preveri formate poslanih podatkov glede na predpisane XSD-scheme (t.j., ali je podatek število, zaporedje znakov ali datum v določenem formatu ali obliki zapisa) in izvaja logične kontrole teh podatkov, t.j., preverja veljavnost vrednosti posameznih podatkov glede na predpisane kriterije (npr., ali je vrednost podatka iz predpisanega šifranta, ali je sosledje vnešenih datumov pravilno, itd.). V primeru napake spletna aplikacija zavrne prenos XML-datoteke in izpiše opis napake. V tem primeru je potrebno pri pošiljatelju popraviti to napako in popravljeno XML-datoteko spet poslati z aplikacijo eSZBO za prenose.

POGOJI IN POSEBNOSTI PRI BELEŽENJU PODATKOV**Sprožilci za posamezno vsebinsko področje SZBO**

Sprožilci so ključni podatki na podlagi katerih v SZBO za vpisovanje odpremo dodaten nabor podatkov (repek) na določenem vsebinskem področju. (vir: NIJZ)

V Prilogi 1-Tabeli 1 so navedeni posamezni sprožilci, katerih namen je določitev pogoja, pod katerim informacijski sistem pri izvajalcu v izpolnjevanje zahteva spremenljivke za določeno vsebinsko področje (t.i. repek).

Sprožilci so lahko določen tip dogodka, določena dejavnost iz šifranta VZD, določena vsebina obravnave (ZZZS, šifrant 12), postopek oziroma storitev iz šifranta VZS, določene diagnoze MKB-10-AM (verzija 11). Za posamezno vsebinsko področje je v tabeli v koloni SPROŽILEC zapisana kombinacija podatkov, pod katerimi pogoji želimo spremljati dodatne podatke. V primeru, da nek pogoj ni v celoti izpolnjen se poroča zunajbolnišnična obravnava po skupni shemi SZBO_SKUP.

Informacijski sistem pri izvajalcu naj bi omogočal izvoz vnešenih podatkov za določena vsebinska področja v obliki XML-datotek. Struktura teh datotek je določena s predpisanimi XSD-shemami za posamezna vsebinska področja.

DEFINICIJE KONCEPTOV**Pacient**

Pacient je bolnik ali drug uporabnik zdravstvenih storitev v odnosu do zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev oziroma izvajalcev zdravstvene dejavnosti ne glede na svoje zdravstveno stanje (vir: ZPacP).

Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Izvajalec zdravstvene dejavnosti je pravna ali fizična oseba ali njuna notranja OE, ki opravlja zdravstveno dejavnost v skladu z Zakonom o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92). (vir: NIJZ)

Nosilec stika

Nosilec stika je zdravstveni delavec ali zdravstveni sodelavec, ki izvaja zdravstveno obravnavo pacienta pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti. (vir: NIJZ)

Nosilec stika je praviloma zdravnik ali doktor dentalne medicine razen v spodnjih izjemah, kjer je to lahko v:

- VZD 302 001 tudi farmacevtski svetovalec v splošni ambulantni družinske medicine;
- VZD 302 068 tudi specializanti v splošni ambulanti specializanta

- VZD 327 061 tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v razvojni ambulanti z vključenim centrom za zgodnjo obravnavo;
  - *VZD 355 057, 355 058, 355 059 tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v centrih za duševno zdravje;
  - VZD 512 032 zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v dejavnosti psihologije
  - VZD 549 xxx zdravstveni delavec v dejavnosti klinične psihologije;
  - SZBO_PZVO: VZD 302 xxx tudi diplomirana medicinska sestra v ambulanti družinske medicine;
  - SZBO_NOST: VZD 306 xxx tudi diplomirana babica v ginekologiji in porodništvu v splošni zunajbolnišnični dejavnosti;
  - SZBO_PATR: VZD 510 xxx, VZD 544 xxx zdravstveni delavec v patronažnem zdravstvenem varstvu;
  - VZSK: VZD 346 xxx tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v vzgoji za zdravje skupin;
  - ZVCT: VZD 346 xxx tudi zdravstveni delavec in zdravstveni sodelavec v zdravstvenem vzgojnem centru in centru za krepitev zdravja.
- *Opomba: Sprememba šifiranta VZD iz 512 v VZD 355.

Ambulanta družinske medicine

Ambulanta družinske medicine je ambulanta splošne in družinske medicine z razširjenim timom, ki ga sestavljajo zdravnik splošne in družinske medicine, zdravstveni tehnik in diplomirana medicinska sestra. (vir: NIJZ)

Zdravstveni delavec

Zdravstveni delavec je oseba, ki je pridobila dodiplomsko ali podiplomsko izobrazbo zdravstvenega področja in opravila strokovni izpit na Ministrstvu za zdravje (MZ), pri izvajalcu, ki ga je za izvajanje strokovnih izpitov pooblastilo MZ oz. je zaključila izobraževanje po Bolonjskem programu in je strokovni izpit opravila v okviru izobraževanja (glej Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij). (vir: NIJZ)

Seznam poklicev v zdravstveni dejavnosti, ki se vodijo kot poklici zdravstvenih delavcev, je objavljen v [Odredbi o seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti \(Ur.l. RS 4/2014, 111/22\)](#).

Zdravstveni sodelavec

Zdravstveni sodelavec je oseba, ki nima izobrazbe zdravstvenega področja, v zdravstvu pa opravlja storitve v neposrednem stiku s pacienti (npr. logoped, psiholog) ali zanje (npr. laboratorijski sodelavec, kemijski tehnik,...). Za namen opravljanja teh storitev mora imeti opravljen strokovni izpit na MZ ali pri izvajalcu, ki ga je za izvajanje strokovnih izpitov pooblastilo MZ. (vir: NIJZ)

Zdravstvena obravnava

Zdravstvena obravnava je skupek storitev, ki jih pacientu zagotavljajo zdravstveni delavci in/ali sodelavci pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti v okviru (zunajbolnišničnega) stika in bolnišnične epizode. (vir: NIJZ)

Zdravstvena oskrba

Zdravstvena oskrba so medicinski in drugi posegi za preprečevanje bolezni in krepitev zdravja, diagnostiko, terapijo, rehabilitacijo in zdravstveno nego ter druge storitve oziroma postopki, ki jih izvajalci zdravstvenih storitev opravijo pri obravnavi pacienta. (vir: ZpacP)

Zdravniško (medicinsko) oskrbo izvajajo zdravniki in vključuje: anamnezo, fizikalni pregled, diagnostiko, diferencialno diagnostiko, medicinsko pomoč, svetovanje, informacije in navodila, medikamentno zdravljenje, intervencije, napotitve, odpuste ter spremljanje oseb. Zdravstveno oskrbo izvajajo medicinske sestre kot načrtovanje, izvajanje in vrednotenje zdravstvene nege ter kot sodelovanje pri izvajanju načrtov diagnostike in zdravljenja, ki jih je predpisal zdravnik.

Zdravstvena storitev

Zdravstvene storitve so storitve, ki jih v okviru dejavnosti izvajalcev zdravstvenih storitev za paciente opravljajo zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci. (vir: ZpacP)

Zunajbolnišnična obravnava

Zunajbolnišnična obravnava je neprekinjena zdravstvena obravnava pacienta na primarni, sekundarni in terciarni ravni v splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v zobozdravstveni dejavnosti in v drugih dejavnostih za zdravje (zdravstvena nega, patronažna dejavnost, fizioterapija, zobotehnika, ...). (vir: NIJZ)

Stik

Stik je dogodek neprekinjene zunajbolnišnične obravnave pacienta s strani nosilca stika pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti. (vir: NIJZ)

Stik se začne in konča isti dan, praviloma v obdobju enega ordinacijskega časa in v eni vrsti zdravstvene dejavnosti. En stik predstavlja tudi stik, ki poteka neprekinjeno zvečer in ponoči preko polnoči.

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO.

Zaključek stika oz. začetek novega stika povzroči:

- sprememba nosilca stika ali
- sprememba izvajalca zdravstvene dejavnosti ali
- sprememba vrste zdravstvene dejavnosti (na 1. ali 2. ravni) ali
- zaključek stika ali
- sprememba razloga obravnave.

Za zaključek stika zadošča že eden od pogojev.

Del stika so tudi evidentiranje in poročanje (aktivnost izvajalca, kamor sodi strokovni vnos podatkov in kodiranje in priprava statističnih in finančnih poročil).

Opomba: laboratorijskih storitev ne spremljamo kot samostojnih stikov, ne glede na to, ali so bile naročene z interno napotnico ali z napotnico Zavoda za zdravstveno zavarovanje. V okviru stika lahko zabeležimo rezultate nekaterih laboratorijskih preiskav, ki so opredeljene v nadaljevanju dokumenta.

Diagnoza

Diagnoza je prepoznavanje bolezni z ugotavljanjem simptomov in znakov ter predstavlja strokovni opis ugotovljenega zdravstvenega stanja pri pacientu. Za opis in klasificiranje bolezni in stanj v Sloveniji uporabljamo Mednarodno klasifikacijo bolezni, Avstralsko modifikacijo, verzijo 6 (MKB-10-AM) (vir: Collins dictionary; MKB-10-AM).

V okviru stika se zabeležijo samo kode diagnoz (MKB 10 – AM, verzija 11) tistih stanj, ki so bila obravnavana v času enega stika. V kolikor je pri podatku Diagnoza vpisana koda diagnoze z zvezdico, potem mora biti nujno kot ena izmed petih diagnoz vpisana tudi koda diagnoze s križcem.

Šifrant je dostopen na NIJZ strani <https://nijz.si/podatki/klasifikacije-in-sifranti/mkb-10-am-verzija-11/>

Kronično stanje/bolezen

Kronična bolezen je bolezen oz. stanje, ki traja dlje časa, ki se pogosto ne izboljša spontano, in ki se redko v celoti pozdravi. Kronične bolezni so kompleksne in raznolike, tako glede vzrokov nastanka, kot glede samega poteka bolezni in njihovega vpliva na širšo skupnost. (vir: NIJZ)

Kronične bolezni prispevajo k prezgodnji umrljivosti in/ali k zmanjšani zmožnosti. Kroničnim boleznim je skupno:

- Kompleksna vzročnost s številnimi dejavniki, ki vplivajo na začetek bolezni,
- Dolgo obdobje razvoja bolezni, ki lahko poteka tudi asimptomatsko,
- Podaljšano trajanje bolezni, ki lahko vodi k dodatnim zapletom zdravstvenega stanja,
- Pridruženo zmanjšano funkcioniranje ali manjzmožnost.

(vir: <http://www.health.gov.au/internet/main/publishing.nsf/Content/chronic-disease>)

V okviru stika se s spremenljivko 'Kronična bolezen, diagnoza' zabeleži samo tista kronična bolezen oz. stanje, ki je bila obravnavana v času enega stika in je bila označena s kodo diagnoze MKB 10 – AM (verzija 11).

Vrste zdravstvenih storitev (VZS)

Vrsta zdravstvene storitve je ena ali več zdravstvenih storitev, ki ima preventivni, diagnostični, terapevtski ali rehabilitacijski namen in ki jo opravi zdravnik, drug zdravstveni delavec ali zdravstveni sodelavec in se izvaja v okviru stika pri obravnavi pacienta. Vrsto zdravstvene storitve izvaja izvajalec za pacienta z namenom neposrednega ali posrednega izboljšanja ali vzdrževanja zdravja pacienta. (vir: NIJZ)

Vrste zdravstvenih storitev so opredeljene v šifrantu Vrst zdravstvenih storitev. V okviru stika se vpisujejo samo tiste šifre vrst zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene v času enega stika. Vrste zdravstvenih storitev ločimo na preventivne preglede, kurativne preglede, diagnostične postopke in terapevtske postopke.

- V primeru, kadar je med obravnavo opravljen preventivni ali kurativni pregled, je potrebno zabeležiti ustrezno šifro VZS.

- V primeru, kadar je ob preventivnem ali kurativnem pregledu dodatno opravljen tudi diagnostični ali terapevtski postopek, je potrebno vpisati tudi te storitve.
- V primeru, kadar je med obravnavo opravljen samo diagnostični ali terapevtski postopek, ni dovoljeno vpisati tudi preventivni ali kurativni pregled.

Šifra prvega pregleda oz. prve obravnave iz šifranta VZS se vpiše ob prvem stiku pacienta z zdravstvenim delavcem zaradi novo odkritega zdravstvenega problema oz. stanja ali zaradi akutnega poslabšanja predhodno odkritega zdravstvenega problema oz. stanja. Vpis ni vezan na koledarsko leto.

Šifra kontrolnega pregleda oz. ponovne obravnave iz šifranta VZS se vpiše ob ponovnem stiku pacienta z nosilcem stika zaradi istega zdravstvenega problema oz. stanja, ki je bilo ugotovljeno ob prvem pregledu (obravnavi), in ki ni v fazi akutnega poslabšanja. Izraza ponovni pregled in kontrolni pregled uporabljamo kot sopomenki.

Šifrant je dostopen na NIJZ strani: <https://nijz.si/podatki/klasifikacije-in-sifranti/sifrant-vrst-zdravstvenih-storitev-vzs/>

Vsebinsko področje

V sklopu spremljanja zunajbolnišničnih obravnav je za vsako vsebinsko področje predviden poleg skupnega dela tudi dodaten nabor podatkov, ki se spremlja za določeno vsebino po za to predpisani XSD shemi.

Pri spremljanju zunajbolnišničnih obravnav ločimo naslednja vsebinska področja:

Tabela 1. Vsebinska področja

SZBO_PZVO	Preventivno zdravstveno varstvo odraslih
SZBO_PATR	Patronažno zdravstveno varstvo
SZBO_VZSK	Vzgoja za zdravje skupin
SZBO_ZVCT	Zdravstvenovzgojni centri / centri za krepitev zdravja
SZBO_POZA	Poškodbe, Zastrupitve
SZBO_NOST	Nosečnost
SZBO_FTSM	Fetalne smrti
SZBO_SKUP	Splošni podatki o zunajbolnišnični obravnavi (ti podatki lahko predstavljajo posamičen XML paket, lahko pa so del preostalih XML paketov)

Paket

Paket je seznam dogodkov v poročanem obdobju za natanko eno vsebinsko področje. (vir: NIJZ)

XML paket je opredeljena struktura podatkov v poročanem obdobju za posamezno (eno) vsebinsko področje, ki je namenjena množični izmenjavi podatkov v svetovnem spletu.

Izvajalci zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti pripravijo iz svojih zalednih sistemov, v skladu s posameznimi metodološkimi navodili, predpisano strukturo različnih podatkov za pošiljanje preko spleta na NIJZ.

Poročilo

Skupek paketov, ki lahko pokriva različna vsebinska področja (več XSD shem). (vir: NIJZ)

Sprožilec za vsebinsko področje

Sprožilci so ključni podatki na podlagi katerih v SZBO za vpisovanje odpremo dodaten nabor podatkov (repek) na določenem vsebinskem področju. (vir: NIJZ)

Sprožilci so lahko določen tip dogodka, določena dejavnost iz šifranta VZD, določena vsebina obravnave (ZZZS, šifrant 12), postopek oziroma storitev iz šifranta VZS, določene diagnoze MKB-10-AM (verzija 11).

DEFINICIJE IN OPIS PODATKOV

V sistem spremljanja zunajbolnišničnih obravnav smo in bomo tudi v prihodnje zajeli vse primere zunajbolnišničnih obravnav ne glede na to v kateri dosedanji zbirki podatkov so bili opredeljeni.

V teh metodoloških navodilih so opredeljeni podatki za vsebinsko področje SZBO_SKUP, za katerega je značilno, da se poročajo samo skupni (osnovni) podatki, ki jih želimo vedeti o vsaki zunajbolnišnični obravnavi na nacionalni ravni.

[Podatki o paketu](#)

[Podatki o obravnavi](#)

[Identifikator obravnave](#)

[Podatki o izvajalcu](#)

[Podatki o obravnavi](#)

[Podatki o pacientu](#)

[Podatki o stiku](#)

[Časovna opredelitev stika](#)

[Podatki o nosilcu stika](#)

[Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev](#)

[Podatki o listinah](#)

Opomba: *Spremembe pri podatkih v MN 1.5*

Skupni del

Podatki o paketu

1. ID PAKETA

Zaloga vrednosti: dvanajstmestno celo število

Format: CHAR (12) – vsebina podatka je numerična

Definicija: ID paketa je enolična identifikacija paketa.

Navodilo: Številka ID paketa je sestavljena iz 5 mestne RIZDDZ oznake izvajalca (izvajalec UKC Ljubljana poroča po nadrejeni ravni (06001), vsi ostali izvajalci po osnovni ravni) in 7 mestne zaporedne številke dogodka, ki sledi. Generira jo aplikacija pri pošiljanju paketa.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

2. ID POP. PAKETA

Zaloga vrednosti: dvanajstmestno celo število

Format: CHAR (12) – vsebina podatka je numerična

Definicija: ID popravljanega paketa je enolična identifikacija paketa.

Navodilo: Številka ID popravljanega paketa je sestavljena iz 5 mestne RIZDDZ oznake izvajalca (izvajalec UKC Ljubljana poroča po nadrejeni ravni (06001), vsi ostali izvajalci po osnovni ravni) in 7 mestne zaporedne številke, ki jo vodi izvajalec pri sebi. Podatek se izpolni v kolikor ne gre za prvo pošiljanje paketa.

Primer: 5.1.2015 smo dobili paket z oznako 005500000002. 6.1.2015 pa nam pošljejo paket z oznako 005500000010, ki je popravek paketa 005500000002. Podatek se izpolni v kolikor ne gre za prvo pošiljanje paketa.

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

3. DATUM ZAJEMA OD

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Začetni datum pošiljanja dogodkov (obravnave/stiki, prijave).

Navodilo: Zapiše se datum prvega dne v mesecu za katerega se pošiljajo podatki.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

4. DATUM ZAJEMA DO

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Končni datum pošiljanja dogodkov (obravnave/stiki, prijave).

Navodilo: Zapiše se datum zadnjega dne v mesecu za katerega se podatki pošiljajo.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

5. ŠTEVILO ZAPISOV

Zaloga vrednosti: celo število

Format: NUM (6)

Definicija: Število zapisov predstavlja število zapisov za posamezni mesec.

Navodilo: Zapiše se število preštetih zapisov (med 1 in 999.999).

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

6. TIP DOGODKA

Zaloga vrednosti: Šifrant Tip dogodka

Format: NUM (1)

Definicija: Tip dogodka pomeni oznako za vrsto obravnave in način poročanja o zdravstveni storitvi.

Navodilo: Pri poročanju podatkov po skupni shemi (SZBO_SKUP) se poroča vrednost 1 – obravnava individualanega pacienta.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

7. VSEBINSKO PODROČJE

Zaloga vrednosti: Šifrant Vsebinsko področje

Format: CHAR (10)

Definicija: Vsebinsko področje je področje za katerega se preko sistema poročanja SZBO zbirajo dodatni specifični podatki.

Navodilo: V primeru beleženja podatkov po skupni shemi se zabeleži SZBO_SKUP.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o obravnavi

Identifikator obravnave

8. ID STIKA

Opomba: Spremenjeno navodilo in dopis dodatnega navodila.

Zaloga vrednosti: štiridesetmestno celo število

Format: CHAR (40)

Definicija: ID stika je enolična identifikacija stika.

Navodilo: Številka ID stika je sestavljena po naslednjem ključu:

- 1-5 – 5-mestna RIZDDZ številka izvajalca (podatek [Oznaka izvajalca](#); vpis krajših šifer z vodilnimi ničlami) +
- 6-8 - 3-mestna RIZDDZ številka lokacije (podatek [Šifra lokacije](#)) vpis krajših šifer z vodilnimi ničlami) +
- 9–40 – 32-mestna številka, ki je sestavlja ID pacienta + ID zapisa oz. karkoli, le da posamezni izvajalec zagotovi enolično vrednost teh 32 znakov v vsakem poročanem zapisu.

Dodatno pojasnilo: V primeru stika, kjer je potrebno po sprožilcih izpolniti več različnih dodatnih podatkov – repkov glede na »Prilogo 1: Tabela sprožilcev« je potrebno takšne stike poročati po različnih XSD shemah vendar zagotoviti, da je v tem primeru podatek ID stika enak.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o izvajalcu

9. OZNAKA IZVAJALCA

Zaloga vrednosti: RIZDDZ – številka izvajalca

Format: CHAR (5) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Oznaka izvajalca je številka izvajalca iz RIZDDZ, kjer je potekal stik.

Navodilo: Vpiše se številka podrejene ravni oz. osnovne ravni izvajalca, kjer je potekal stik, po šifrantu baze podatkov RIZDDZ vzpostavljene pri NIJZ. Krajše šifre se vpisujejo z vodilnimi ničlami.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

10. ŠIFRA LOKACIJE

Zaloga vrednosti: Šifrant RIZDDZ (polje številka lokacije)

Format: CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Enolična identifikacijska številka lokacije izvajalca v RIZDDZ.

Navodilo: Zapiše se tromestna številka lokacije (iz šifranta Lokacije v RIZDDZ), na kateri deluje vrsta zdravstvene dejavnosti, ki je obravnavala pacienta ob posameznem stiku. Krajše šifre se vpisujejo z vodilnimi ničlami.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

11. VRSTA in PODVRSTA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI (VZD) 1. in 2. raven

Opomba: dodano besedilo o zasebnikih pri navodilu

Zaloga vrednosti: šifrant [Vrste zdravstvene dejavnosti \(VZD\)](#) - objavljen na spletni strani NIJZ

Format: CHAR (6)

Definicija: Vrsta zdravstvene dejavnosti – je oznaka vrste in podvrste zdravstvene dejavnosti, v kateri je potekala obravnava pacienta.

Navodilo: Skladno s šifrantom Vrste zdravstvene dejavnosti se vpiše šestmestna oznaka, ki označuje vrsto in podvrsto (prvo in drugo raven) zdravstvene dejavnosti, v skladu z zgoraj opisano definicijo. Če opravlja zdravnik dejavnosti na primarni in na sekundarni ravni, mora podatke zbirati in poročati ločeno glede na vrsto zdravstvene dejavnosti, ki je definirana s koncesijo in /ali pogodbo s plačnikom zdravstvenih storitev in/ali dovoljenjem za opravljanje zdravstvene dejavnosti in/ali odločba o vpisu v register zasebnih zdravstvenih delavcev v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost. Vpišemo tisto šifro vrste in podvrste zdravstvene dejavnosti izvajalca, ki izhaja iz koncesije zdravnika oziroma iz pogodbe z ZZS.

Primeri:

V Medicini dela prometa in športa (VZD 301258) se opravlja samo preventivno zdravstveno varstvo. Če zdravniki (timi MDPŠ) opravljajo tudi kurativno zdravstveno varstvo, to opravljajo v okviru dejavnosti Splošna in družinska medicina (VZD 302). V tem primeru se kurativni stiki vpisuje pod VZD 302001. V primeru, da kurativno in preventivno varstvo opravljajo v isti ambulanti in se jim delo prepleta tekom delovnega dne, se vpisuje ločeno VZD 302 oz. VZD 301.

V okviru Splošne in družinske medicine (VZD 302) lahko splošni zdravnik izven rednega dela ambulante (splošne in družinske ambulante VZD 302001) opravlja tudi posebne programe, kot so antikoagulantna ambulanta (VZD 302004), dejavnost Centra za preprečevanje odvisnosti od drog (VZD 302003, VZD 302006) in opravljanje obiskov v zaporih (VZD 302005, VZD 302006). Z uvedbo spremljanja vrste in podvrste VZD se vsi ti programi vpisujejo ločeno.

Zdravstveno varstvo žensk se lahko izvaja le v vrsti zdravstvene dejavnosti Ginekologija v splošni zunajbolnišnični dejavnosti (VZD 306). Če se v isti ambulanti opravlja storitve primarne (VZD 306007 oz 306008) in sekundarne ravni (VZD 206 Ginekologija in porodništvo v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti: VZD 206209, 206263, 206210, 206212, 206202) oziroma se delo medsebojno prepleta tekom dneva, je potrebno te storitve poročati ločeno pod ustreznimi vrstami zdravstvene dejavnosti.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

O obravnavi

12. RAZLOG OBRAVNAVE (ZZZS)

Zaloga vrednosti: Šifrant Razlog obravnave za obračun (ZZZS, šifrant 10.1)

- 1 Bolezen (vključuje tudi preventivo)
- 2 Poškodba izven dela
- 3 Poklicna bolezen
- 4 Poškodba pri delu
- 5 Poškodba po tretji osebi izven dela

Format: NUM (2)

Definicija: Razlog obravnave je opredelitev razloga za obisk pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti oziroma opredelitev razloga za napotitev pacienta v nadaljnjo zdravstveno obravnavo.

Navodilo: Izbere se ena iz zaloge vrednosti.

Znotraj enega stika se lahko sicer poročajo tako diagnoze bolezni kakor tudi diagnoze poškodb/zastrupitev, če tako presodi nosilec stika. V kolikor je pri teh primerih podatek Razlog obravnave 1 ali 3 se takšni primeri poročajo po shemi SKUP.xsd, v nasprotnem primeru (Razlog obravnave = 2, 4 ali 5) po shemi POZA.xsd.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

13. VSEBINA OBRAVNAVE (ZZZS)

Zaloga vrednosti: Vsebina obravnave (ZZZS, šifrant 12)

- 1 Diagnoza (100% OZZ za zdravljenje in rehabilitacijo iz 23. člena ZZVZZ)
- 2 Nujna medicinska pomoč (100% OZZ)
- 3 Nujno zdravljenje in neodložljive zdravstvene storitve (23. in 25. člen ZZVZZ)
- 4 Nosečnost, porod, kontracepcija (100% OZZ)
- 5 Dajalci tkiv (100% OZZ)
- 6 Obvezno cepljenje (100% OZZ)
- 7 Nega na domu in zdravljenje na domu (100% OZZ)
- 8 Patronažni obisk (100% OZZ)
- 9 Preventiva (100% OZZ)
- 10 Paliativna oskrba (Sklep o določitvi odstotka vrednosti zdrav. storitev, ki se zagotavljajo v OZZ)
- 0 Drugo (Sklep o določitvi odstotka vrednosti zdravstvenih storitev, ki se zagotavljajo v OZZ)

Format: NUM (2)

Definicija: Vsebino obravnave po šifrantu 12 definira ZZZS.

Navodilo: Podatek se prepiše iz informacijskega sistema izvajalca po šifrantu 12 (Vsebina obravnave). Podatek se uskladi s poročanjem na ZZZS.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

14. TIP PLAČNIKA

Zaloga vrednosti: šifrant Tip plačnika

- 1 Obvezno zdravstveno zavarovanje (OZZ)
- 2 Samoplačnik
- 3 Prostovoljno zavarovanje
- 4 Konvencija (EUKZZ, Medicare ali MedZZ)
- 5 Proračun (države, regije, občine)
- 6 Neprofitne institucije (nevladne organizacije)
- 7 Podjetja, korporacije
- 9 Drugo

Format: NUM (1)

Navodilo: Vedno, ko je plačnik ZZS (ne glede na to, kolikšen je delež doplačil z naslova PZZ ali pacienta), pošlje plačnik 1 – OZZ (ali konvencija, če gre za tujca). Kadar so na obravnavi samo samoplačnike storitve pa 2 samoplačnik. Vrednost 3 se nanaša na zavarovanja, ki niso obvezna in vključujejo na primer nadomestna zavarovanja in zavarovanja za potnike, ki jih posamezniki sklenejo prostovoljno. Izključuje primere iz vrednosti 4. Vrednost 4 (konvencija) vključuje Evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja (EHIC – European Health Insurance Card oz. EUKZZ), socialne in druge bilateralne sporazume Republike Slovenije s tretjimi državami o kritju stroškov zdravstvene oskrbe tujih državljanov (kartico ali certifikat Medicare ali potrdilo MedZZ).

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o pacientu

15. ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA (EMŠO)

Opomba: dopisano pojasnilo o nadomestnem EMŠO s primerom

Zaloga vrednosti: veljavni EMŠO

Format: CHAR (13)

Definicija: Enotna matična številka (EMŠO) občana je 13-mestna slovenska matična številka pacienta.

Navodilo: V polje se vpiše 13-mestno slovensko matično številko občana.

Pri tujcih, ki imajo slovensko EMŠO, se polje obvezno izpolni. Vsak pacient, ki ima za državo stalnega bivališča (podatek [Država stalnega prebivališča](#)) označeno Slovenija mora imeti izpolnjeno polje. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

Le izjemoma, če pacient nima nobene od dveh identifikacijskih števil (niti Enotne matične številke občana niti Zdravstvene številke npr. tujci ali novorojenčki), se namesto EMŠO vpiše nadomestna identifikacijska številka. Kot nadomestna identifikacijska številka pacienta v zunajbolnišnični obravnavi se vpisuje 13-mestna oznaka v formatu DDMMLLLRSPPII, kjer predstavlja:

- 1 DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta;
- 2 R – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, ... L, T) iz šifranta Občina - regija
- 3 S – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano);
- 4 PP – prvi dve črki priimka;
- 5 II – prvi dve črki imena.

Dodatno pojasnilo za vpis nadomestne EMŠO številke:

- 1 do 7 mesta DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta;
- 8 mesto – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, ... L, T) iz šifranta Občina - regija
- 9 mesto – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano);
- 10 in 11 mesto – prvi dve črki priimka (velike črke);
- 12 in 13 mesto – prvi dve črki imena (velike črke).

Primer: 0912950T2ANBO

Dodatno pojasnilo: Podatek **se ne izpolni** pri storitvah (VZS), ki so navedene v [Prilogi 4.](#)

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

16. ZDRAVSTVENA ŠTEVILKA (ZZS ŠTEVILKA ZAVEZANCA)

Zaloga vrednosti: veljavna ZZS številka zavarovane osebe

Format: CHAR (9) - vsebina podatka je numerična

Definicija: ZZS številka zavarovane osebe je 9-mestna številka, ki jo je pacientu dodelil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS).

Navodilo: V polje se vpiše 9-mestno številko, ki jo je pacientu dodelil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS). Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

Če pacient te številke nima (npr. novorojenčki, pacienti brez zdravstvenega zavarovanja, tujci), se polje izpolni z ničlami. Pri obravnavah, kjer so storitve vezane na posameznika in ki imajo označen tip plačnika ([Tip plačnika](#)) 1, je polje obvezno.

Dodatno pojasnilo: Podatek **se ne izpolni** pri storitvah (VZS), ki so navedene v [Prilogi 4.](#)

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

17. SPOL

Zaloga vrednosti: Šifrant Spol

- 1 Moški
- 2 Ženski
- 3 Nedoločljiv
- 9 Neznano

Format: NUM (1)

Definicija: Spol je biološki spol pacienta.

Navodilo: Vpiše se oznaka spola po šifrantu. Nedoločljiv spol se lahko uporabi v obravnavi novorojencev. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

Dodatno pojasnilo: Podatek se ne izpolni pri storitvah (VZS), ki so navedene v [Prilogi 4.](#)

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

18. DATUM ROJSTVA

Zaloga vrednosti: veljavni datum (LLLL-MM-DD)

Format: DATE

Definicija: Datum rojstva je datum, ko se je pacient rodil.

Navodilo: Vpiše se leto, mesec in dan rojstva. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

Dodatno pojasnilo: Podatek **se ne izpolni** pri storitvah (VZS), ki so navedene v [Prilogi 4.](#)

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

19. DRŽAVA STALNEGA PREBIVALIŠČA

Opomba: Sprememba v angleškem nazivu pri eni izmed držav v šifrantu ISO 3166. Pri šifrantu držav pri podatku Država stalnega prebivališča ni sprememb.

Zaloga vrednosti: Šifrant držav in drugih ozemelj (ISO 3166, 2024)

Format: CHAR (3)

Definicija: Država stalnega prebivališča je država, v kateri ima pacient stalno prebivališče. Stalno prebivališče je po definiciji iz Zakona o prijavi prebivališča (ZPPreb) "naselje, kjer se posameznik naseli z namenom, da v njem stalno prebiva, ker je to naselje središče njegovih življenjskih interesov, to pa se presoja na podlagi njegovih poklicnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naseljem, kjer živi, dejansko obstajajo tesne in trajne povezave".

Navodilo: Vpiše se tromestna koda države stalnega prebivališča pacienta po šifrantu držav in drugih ozemelj. Šifrant ima tri mesta z vodilno ničlo. Če podatek o državi ni znan, se vpiše 999 – Nerazvrščeno. Koda države je obvezno levo poravnana.

Dodatno pojasnilo: Podatek **se ne izpolni** pri storitvah (VZS), ki so navedene v [Prilogi 4](#).

Kontrola: DA

Obvezno: NE

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

20. OBČINA OBIČAJNEGA PREBIVALIŠČA

Opomba: Dopolnjeno navodilo glede neznane občine.

Zaloga vrednosti: Šifrant občine regije NIJZ (vir Šifrant občin Geodetske uprave RS)

Format: CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

Definicija: Občina običajnega bivališča je občina, kjer ima pacient običajno prebivališče, ki v primeru Slovenije vključuje stalno ali začasno prebivališče.

Navodilo: Zapiše se občina običajnega bivališča pacienta po zadnjem veljavnem šifrantu občine regije NIJZ. Kadar ima pacient prijavljeno začasno prebivališče, se v polje Občina običajnega prebivališča vpiše pacientovo začasno prebivališče; kadar pa ima pacient prijavljeno zgolj stalno prebivališče, se polje Občina običajnega prebivališča vpiše pacientovo stalno prebivališče. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS. Pri tujcih, ki imajo običajno prebivališče v Sloveniji se polje izpolni v skladu z navodili. Pri pacientih, ki nimajo prijavljenega običajnega bivališča v Sloveniji (tujci in slovenski državljani, ki živijo v tujini), se polje izpolni z 000.

Če je država prebivališča Slovenija (705) in podatek o občini običajnega prebivališča (podatek 20) ni znan, se vpiše 999 – Neznana občina.

Opomba: Ta oznaka občine ni tista, ki sestavlja registrsko številko zavezanca za prispevek.

Podatek **se ne izpolni** pri storitvah (VZS), ki so navedene v [Prilogi 4](#).

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

21. DRŽAVLJANSTVO

Opomba: Sprememba v angleškem nazivu pri eni izmed držav v šifrantu ISO 3166. Pri šifrantu držav pri podatku Državljanstvo ni sprememb.

Zaloga vrednosti: Šifrant držav in drugih ozemelj (ISO 3166, 2024)

Format: CHAR (3)

Definicija: Državljanstvo pomeni stalno pravno razmerje določene osebe do države, ki posamezniku priznava poseben pravni status. Državljanstvo Republike Slovenije oseba pridobi po rodu; z rojstvom na območju Slovenije, če sta oče in mati neznana ali ni znano njuno državljanstvo ali pa sta brez državljanstva; z naturalizacijo, to je s sprejemom v državljanstvo na podlagi prošnje; po mednarodni pogodbi (vir: [SURs](#)).

Navodilo: Vpiše se tromestna koda države po šifrantu držav in drugih ozemelj. Osnovna šifra ima tri mesta. Za slovensko državljanstvo se izbere koda 705. Če podatek o državljanstvu ni znan, se vpiše 999.

Dodatno pojasnilo: Podatek **se ne izpolni** pri storitvah (VZS), ki so navedene v [Prilogi 4](#).

Kontrola: DA

Obvezno: NE

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

22. PODLAGA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Zaloga vrednosti: Šifrant Podlaga zavarovanja (ZZZS, šifrant 25) z dodatnimi kodami: 000000 plačnik ni ZZZS

Format: CHAR (6)

Definicija: Podlaga za zdravstveno zavarovanje je oblika medsebojnega razmerja med uporabnikom zdravstvenega varstva in zavezancem za plačilo njegovega zdravljenja i.e. zdravstvene obravnave.

Navodilo: Šifra podlage za zdravstveno zavarovanje se prepíše iz kartice zdravstvenega zavarovanja (šestmestna šifra). Vpiše se oblika medsebojnega razmerja med uporabnikom zdravstvenega varstva in zavezancem za plačilo njegovega zdravljenja. Prva tri mesta kode predstavljajo podlago nosilca zavarovanja, druga tri mesta pa podlago zavarovanja družinskega člana. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

Za paciente, pri katerih plačnik ni ZZZS, se v polje vpiše 000000.

Za begunce se uporabi koda iz šifranta 032000.

Za novorojenčke, ki še nimajo kartice zdravstvenega zavarovanja, se vpiše »podlaga starša« +077 (da je novorojenček se vidi iz razlike med datumom rojstva in datumom stika (npr. 28 dni)).

Za novorojenčke mater, pri katerih plačnik ni ZZZS, se v polje vpiše 000000.

Za novorojenčke begunck se vpiše kodo 032077 (da je novorojenček se vidi iz razlike med datumom rojstva in datumom stika).

V kolikor polje ostane prazno, privzamemo, da podatek ni znan. Podatek **se ne izpolni** pri storitvah (VZS), ki so navedene v [Prilogi 4](#).

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on –line sistem

Podatki o stiku

Časovna opredelitev

23. DATUM STIKA

Zaloga vrednosti: Veljavni datum LLLL-MM-DD

Format: DATE

Definicija: Datum stika se vpiše pri vsakem stiku.

Navodilo: Vsak stik se začne in konča isti dan, praviloma v obdobju enega ordinacijskega časa v eni vrsti zdravstvene dejavnosti. Datum stika mora vsebovati celotni datum (LLLL-MM-DD, na primer 2017-01-11).

Na primer: Zapiše se tisti datum, ko se je stik med pacientom in nosilcem stika začel, ne glede na to, če se je sama stik zavlekel v naslednji dan. Vpiše se datum, ko je bil pacient obravnavan pri izbranem osebnem zdravniku.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

24. URA PRIHODA

Zaloga vrednosti: Veljavna ura

Format: TIME (4)

Definicija: Ura prihoda je ura začetka stika.

Navodilo: Polja se izpolnijo s podatkom o uri in minutah prihoda k nosilcu stiku v obliki UUMM.

Dodatno pojasnilo: Ura prihoda je zaželeno pri vseh stikih, ko pacient večkrat v istem dnevu stopi v stik z nosilcem stika pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti.

Kontrola: DA

Obvezno: NEOBVEZNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o nosilcu stika

25. PODATKI O NOSILCU STIKA (ZDR. DELAVCU/ZDR. SODELAVCU)

Zaloga vrednosti: RIZDDZ – številka zdravstvenega delavca/sodelavca

Format: NUM (7)

Definicija: Vpiše se šifra nosilca stika. Glej poglavje [Definicije konceptov](#).

Navodilo: Zapiše se številka RIZDDZ nosilca stika.

Dodatno pojasnilo: Glej definicijo Nosilca stika.

V primeru, da je pregled izvedlo več oseb, je to zdravnik, ki zaključi primer (t.j. postavi diagnozo, določi terapijo in nadaljnji postopek obravnave) oziroma se podpiše pod dokument (v komisiji-timu je to vodja).

Če gre za zdravstveno-vzgojni stik, je to šifra odgovornega nosilca izobraževanja.

Če gre za svetovanje, se vpiše šifra izvajalca svetovanja.

Kontrola: DA, dodana kontrola Nosilec stika po vsebinskih področjih.

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev

26. DIAGNOZA (do 5)

Opomba: Podatek ni obvezen tudi pri VZD 355.

Zaloga vrednosti: MKB -10-AM (verzija 11)

Format: CHAR (5)

Definicija: Glej poglavje [Definicije konceptov](#).

Navodilo: Vpisujejo se zgolj tiste kode bolezni in stanj, ki jih ob enem stiku ugotovi oz. obravnava nosilec stika. Ne vpisujejo se druga prisotna stanja, ki ob stiku niso bila obravnavana. Vpiše se lahko do 5 kod diagnoz. Diagnoze se vpisujejo brez pik. Ovrednotenje obravnavanih diagnoz po pomembnosti v okviru enega stika pri njihovem zapisu ni potrebno prav tako ni pomemben vrstni red zapisa obravnavanih diagnoz. V kolikor je pri podatku Diagnoza vpisana koda diagnoze z zvezdico, potem mora biti nujno kot ena izmed petih diagnoz vpisana tudi koda diagnoze s križcem.

Zabeleži se vsaj eden od petih podatkov. Podatek **ni obvezen** pri vrstah zdravstvenih storitev navedenih v [Prilogi 4](#) in pri VZS 3301 (Farmacevtsko svetovanje) ter pri vseh VZD 355 in VZD 512 Psihologija in VZD 327 061 Razvojna ambulanta z vključenim centrom za zgodnjo obravnavo.

Kontrola: DA

Obvezno: POGOJNO

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

27. ZUNANJI VZROK POŠKODBE ali ZASTRUPITVE (do 3)

Opomba: dopisani ključni pojmi za enotno razumevanje navodil

Zaloga vrednosti: MKB -10-AM (verzija 11)

Format: CHAR (5)

Definicija: Zunanji vzrok opredeljuje dogodke in okoliščine kot vzrok za poškodbo, zastrupitev in druge škodljive posledice.

Navodilo: V primeru poškodbe/zastrupitve, vpisane pri podatku Diagnoza (S00.0-T98.3), je obvezno vpisati kodo zunanjega vzroka (Zunanji vzrok poškodbe ali zatrupitve), ki je opredeljena s štiri/pet-mestnimi šiframi iz MKB-10-AM (verzija 11). Diagnoze se vpisujejo brez pik.

Kadar je ena izmed diagnoz poškodba (podatek Diagnoza) S00.00 - T35.7, T66-T95.9, T98.0-T98.3 ali posamezne vsebinsko smiselne diagnoze Z40.00-Z54.9, je zunanji vzrok V00.00 – Y91.9 in Y95-Y98, vendar se šifre X40 - X49, X60 - X69, X85.00 - X90.09, Y10 - Y19 in Y90.0 - Y91.9 uporabljajo le izjemoma.

Kadar je ena izmed diagnoz kasna posledica (podatek Diagnoza) T90.0-T98.3, se običajno vpiše kodo zunanjega vzroka poškodbe z eno izmed šifer Y85.0-Y89.9.

Kadar je koda diagnoze zastrupitev (podatek Diagnoza) T36.0-T65.9, T96, T97 ali posamezne vsebinsko smiselne diagnoze Z40.00-Z54.9, so zunanji vzroki X40-X49, X60-X69, X85.00-X90.09, Y10-Y19, ostale šifre v okviru V00.00-Y91.9 in Y95-Y98 pa se uporabljajo le izjemoma.

Možno je vpisati do 3 kode zunanjega vzroka.

Kontrola: DA
Obvezno: POGOJNO
Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

28. KRONIČNA BOLEZEN, DIAGNOZA (do 5)

Opomba: dodatni pripis o kronični bolezni za enotno razumevanje. Podatek ni obvezen tudi pri VZD 355.

Zaloga vrednosti: MKB -10-AM (verzija 11)

Format: CHAR (5)

Definicija: Glej poglavje [Definicije konceptov](#).

Navodilo: Nosilec stika glede na informacije, ki so mu na voljo, opredeli, ali je posamezno stanje, vpisano pri spremenljivki Diagnoza, kronično ali ne. Vpiše **se samo tista diagnoza kronične bolezni, zaradi katere je bil pacient obravnavan v okviru stika in je vpisana v polju Diagnoza (1 do 5).** Diagnoze se vpisujejo brez pik.

V primeru, da je v podatku Diagnoza vpisana koda diagnoze, ki opredeljuje kronično bolezen je potrebno enako diagnozo vnesti tudi pri podatku Kronična bolezen, diagnoza.

Podatek Kronična bolezen, diagnoza se izpolni pri vsakem stiku, ko je bil pacient obravnavan zaradi kronične bolezni.

Dodatno pojasnilo: Podatek **ni obvezen** pri vrstah zdravstvenih storitev, ki so navedene v [Prilogi 4](#) ter pri vseh VZD 355, VZD 512 Psihologija in VZD 327 061 Razvojna ambulanta z vključenim centrom za zgodnjo obravnavo.

Kontrola: DA
Obvezno: POGOJNO
Področje: SZBO_SKUP
Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

29. VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV (VZS) (do 5)

Opomba: Dopisano navodilo glede beleženja diagnostičnega in terapijskega postopka ob prvem kurativnem pregledu.

Zaloga vrednosti: [Šifrant Vrste zdravstvenih storitev \(VZS\)](#) - objavljen na spletni strani NIJZ

Format: CHAR (5)

Definicija: Glej [Definicije konceptov](#).

Navodilo: Vpiše se šifra vrste zdravstvene storitve, opravljene v okviru nosilca stika. V okviru nosilca stika se vpisujejo samo tiste šifre vrst zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene v času enega stika. Možno je vpisati do 5 storitev. Pri prvem kurativnem pregledu naj se zabeleži tudi VZS diagnostičnega in terapijskega postopka.

Dodatno pojasnilo: Laboratorijskih storitev ne spremljamo kot samostojnih stikov.

Kontrola: DA
Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

Podatki o listinah

30. IZDANE LISTINE (do 10)

Zaloga vrednosti: Šifrant Vrste listin - Vrste listin OZZ (ZZZS) z dodatnimi kodami NIJZ

- 1 Napotnica
- 2 Delovni nalog
- 3 Nalog za prevoz
- 4 Predlog zobnoprotonetične rehabilitacije
- 5 Ortodontsko zdravljenje
- 6 Recept
- 7 Naročilnica za medicinske pripomočke (NAR-1)
- 8 Naročilnica za pripomočke za vid (NAR-2)
- 9 Mesečna zbirna naročilnica (NAR-3)
- 10 Delovni nalog za fizioterapijo
- 50 Napotni dokument za obravnavo v ZVC/CKZ
- 51 Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela
- 52 Predlog za zdravniško komisijo
- 53 Predlog za invalidsko komisijo
- 54 Razna potrdila/mnenja (za zavarovalnice, opravičila...)
- 55 Obvestilo (izvajalec patronažnega varstva) o ugotovljenem stanju
- 56 Obvestilo (izvajalec patronažnega varstva) s strani drugih deležnikov
- 57 Poročilo o obravnavi v ZVC/CKZ
- 58 Obvestilo osebnem/ga zdravniku/ka
- 90 Bela napotnica (ni listina OZZ)
- 99 Ni listine

Format: NUM (2)

Definicija: Izdane listine so dokumenti, ki jih ob zaključku stika izda nosilec stika.

Navodilo: Zabeleži se šifra iz zaloge vrednosti. Zabeleži se vsaj eden izmed 10 podatkov.

Šifrant Vrste listin je v osnovi šifrant ZZZS Vrste listin OZZ, ki so mu dodane NIJZ vrednosti od številke 50 do 58. Pri podatku Izdane listine niso mogoče naslednje vrednosti: 3, 4, 5, 9, (te niso možne iz šifranta ZZZS), 55, 56, 57.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

31. PREJETE LISTINE

Zaloga vrednosti: šifrant Vrste listin - šifrant Vrste listin OZZ (ZZZS) z dodatnimi kodami NIJZ

- 1 Napotnica
- 2 Delovni nalog
- 3 Nalog za prevoz
- 4 Predlog zobnoprotonetične rehabilitacije
- 5 Ortodontsko zdravljenje

- 6 Recept
- 7 Naročilnica za medicinske pripomočke (NAR-1)
- 8 Naročilnica za pripomočke za vid (NAR-2)
- 9 Mesečna zbirna naročilnica (NAR-3)
- 10 Delovni nalog za fizioterapijo
- 50 Napotni dokument za obravnavo v ZVC/CKZ
- 51 Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela
- 52 Predlog za zdravniško komisijo
- 53 Predlog za invalidsko komisijo
- 54 Razna potrdila/mnenja (za zavarovalnice, opravičila...)
- 55 Obvestilo (izvajalec patronažnega varstva) o ugotovljenem stanju
- 56 Obvestilo (izvajalec patronažnega varstva) s strani drugih deležnikov
- 57 Poročilo o obravnavi v ZVC/CKZ
- 58 Obvestilo osebnem/ga zdravniku/ka
- 90 Bela napotnica (ni listina OZZ)
- 99 Ni listine

Format: NUM (2)

Definicija: Prejete listine so dokumenti, ki jih nosilec stika lahko prejme pred oziroma ob začetku stika.

Navodilo: Zabeleži se šifra iz zaloge vrednosti.

Šifrant Vrste listin je v osnovi šifrant ZZS Vrste listin OZZ, ki so mu na NIJZ bile dodane vrednosti od številke 50 do 58.

Pri podatku Prejete listine niso mogoče naslednje vrednosti: 3 - 10 (te šifre niso možne iz šifranta ZZS) in 50 – 53, 56 in 57.

Kontrola: DA

Obvezno: DA

Področje: SZBO_SKUP

Vir: Izvajalec zdravstvene dejavnosti

PRILOGA 1: TABELA 1 – SPROŽILCI SZBO

Sprožilci po posameznih vsebinskih področjih SZBO in opredelitev poročanja po XSD shemah so dostopni na povezavi [Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav \(SZBO\)](#) in [SKUPNI DEL spremljanja zunajbolnišničnih obravnav \(SZBO-SKUP\)](#)

Opomba:

Spremenjena tabela sprožilcev Priloga 1 pri SZBO_PZVO dodan VZD 302068, pri SZBO_POZA_1-urgentni primeri VZD na 1. nivoju (VZD 438). Dodana VZS šifra v sprožilce SZBO_NOST (VZS 1419).

PRILOGA 2: SEZNAM ŠIFRANTOV

Šifranti so dostopni na spletni strani [SKUPNI DEL spremljanja zunajbolnišničnih obravnav \(SZBO-SKUP\)](#)

PRILOGA 3: SEZNAM VZS-jev VEZANIH NA PATRONAŽNO OBRAVNAVNO POSAMEZNIKA

Seznam VZS storitev je del metodoloških navodil za Patronažno zdravstveno varstvo (SZBO_PATR).

PRILOGA 4: VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV, KI NISO VEZANE NA POSAMEZNIKA

Šifra VZS	Naziv VZS
1129	svetovalno delo predšolskega tima v vrtcu
1130	svetovalno delo šolskega tima na šoli
1133	ogled delovnega mesta
1134	okvirna analiza in zdravstvena ocena delovnega mesta
1135	ocenjevalna analiza in zdravstvena ocena delovnega mesta
1136	merska analiza in zdravstvena ocena delovnega mesta
1137	celostna analiza in zdravstvena ocena delovnega mesta
1138	aplikativne ergonomske raziskave in ukrepi na delovnem mestu
1139	druge aktivnosti povezane z varovanjem zdravja delavcev

PRILOGA 5: INFORMATIVNA STRUKTURA ZAPISA PODATKOV ZA POROČANJE

Zap. št.	Naziv podatka	Format	SKUP.xsd
1	Id paketa	CHAR (12)	X
2	Id pop. Paketa	CHAR(12)	0
3	Datum zajema OD	DATE	X

4	Datum zajema DO	DATE	X
5	Število zapisov	NUM (5)	X
6	Tip dogodka	NUM (1)	X
7	Vsebinsko področje	CHAR (10)	X
8	Id obravnave SZBO	CHAR (40)	X
9	Oznaka izvajalca	CHAR (5)	X
10	Šifra lokacije	CHAR (3)	X
11	Vrsta in podvrsta zdravstvene dejavnosti (VZD)	CHAR (6)	X
12	Razlog obravnave (ZZZS)	NUM (2)	X
13	Vsebina obravnave (ZZZS)	NUM (2)	X
14	Tip plačnika	NUM (1)	X
15	Enotna matična številka občana (EMŠO)	CHAR (13)	0
16	Zdravstvena številka (ZZZS številka zavezanca)	CHAR (9)	0
17	Spol	NUM (1)	0
18	Datum rojstva	DATE	0
19	Država stalnega prebivališča	CHAR (3)	N
20	Občina običajnega prebivališča	CHAR (3)	0
21	Državljanstvo	CHAR (3)	N
22	Podlaga za zdravstveno zavarovanje	CHAR (6)	0
23	Datum stika	DATE	X
24	Ura prihoda	TIME (4)	N
25	Podatki o nosilcu stika (zdr.delavcu/zdr.sodelavcu)	NUM (7)	X
26	Diagnoza (do 5)	CHAR (5)	0
27	Zunanji vzrok poškodbe ali zastrupitve (do 3)	CHAR (5)	0
28	Kronična bolezen, diagnoza (do 5)	CHAR (5)	0
29	Vrste zdravstvenih storitev (VZS) (do 5)	CHAR (5)	X
30	Izdane listine (do 10)	NUM (2)	X
31	Prejete listine	NUM (2)	X

Legenda:

- X – podatek je obvezen
- 0 - podatek je pogojno obvezen
- » « - podatek se ne poroča
- N – ni obvezen, je pa zaželen

PRILOGA 6: PRIMERJAVA PODATKOV IN ŠIFRANTOV

	Podatek	Podatek povzet po	Šifrant povzet po
1	Id paketa		
2	Id pop. Paketa		
3	Datum zajema OD		
4	Datum zajema DO		
5	Število zapisov		
6	Tip dogodka		
7	Vsebinsko področje		
8	Id obravnave SZBO		
9	Oznaka izvajalca	SBO, Oznaka izvajalca	Nabor iz RIZDDZ, številka izvajalca
10	Šifra lokacije	SBO, Šifra lokacije	Nabor iz RIZDDZ, polje številka lokacije
11	Vrsta in podvrsta zdravstvene dejavnosti (VZD)		NIJZ, VZD
12	Razlog obravnave (ZZZS)		ZZZS, Razlog obravnave 10.1
13	Vsebina obravnave(ZZZS)		ZZZS, Vsebina obravnave
14	Tip plačnika	Delno povzet, šifrant - SBO, Tip plačnika za večinski del stroškov	ZZZS + NIJZ
15	Enotna matična številka občana (EMŠO)	SBO, Enotna matična številka občana	Za nadomestni EMŠO: Šifrant občine regije NIJZ
16	Zdravstvena številka (ZZZS številka zavezanca)	SBO, Zdravstvena številka	
17	Spol	SBO, spol	
18	Datum rojstva	SBO, Datum rojstva	
19	Država stalnega prebivališča	SBO, Država stalnega prebivališča	Šifrant držav sveta in regij EU - združena šifranta držav sveta (ISO 3166, 2013) in Standardna klasifikacija teritorialnih enot EU (NUTS, 2013)
20	Občina običajnega prebivališča	SBO, Občina običajnega prebivališča	Šifrant občine regije NIJZ, GURS, Šifrant občin
21	Državljanstvo		ISO 3166
22	Podlaga za zdravstveno zavarovanje	SBO, podlaga za zdravstveno zavarovanje	ZZZS, Podlaga zavarovanja
23	Datum stika		
24	Ura prihoda		
25	Podatki o nosilcu stika (zdr. delavcu/zdr.sodelavcu)		
26	Diagnoza (do 5)		MKB 10-AM
27	Zunanji vzrok poškodbe ali zastrupitve (do 3)	SBO, Zunanji vzrok poškodbe ali zastrupitve	MKB 10-AM
28	Kronična bolezen, diagnoza (do 5)		MKB 10-AM
29	Vrste zdravstvenih storitev (VZS) (do 5)		VZS
30	Izdane listine (do 10)		ZZZS+NIJZ, Vrste listin OZZ
31	Prejete listine		ZZZS+NIJZ, Vrste listin OZZ

PRILOGA 7: SZBO OPREDELITEV OBVEZNEGA VNOSA PODATKOV

Kontrole so dostopne na NIJZ spletni strani [Kakovost podatkov SZBO](#).

PRILOGA 8: SPECIFIKACIJE PREVERJANJA PODATKOV PREKO APLIKACIJE eSZBO

Opredelitev je dostopna na NIJZ spletni strani [Kakovost podatkov SZBO](#).

PRILOGA 9: POVEZANOST ŠIFRANTA VZD IN VSEBINSKIH PODROČIJ

Križni šifrant je dostopen na spletni strani [SKUPNI DEL spremljanja zunajbolnišničnih obravnav \(SZBO_SKUP\)](#)

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav SZBO_SKUP
Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah
– skupni del (SZBO_SKUP), v. 1.5
Ljubljana, november 2024